

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO

ZR220016336

Vojkova cesta 55, 1000 Ljubljana

T: 01 471 22 11

F: 01 471 29 78

E: glavna.pisarna@mors.si

www.mors.si

Številka: 604-15/2022-1 - DGZR

Datum: 14. 03. 2022

Na podlagi prvega odstavka 31. člena Zakona o gasilstvu (Uradni list RS, št. 113/05 – uradno prečiščeno besedilo, 23/19 in 189/20-ZFRO) izdajam

**PROGRAM DOPOLNILNEGA USPOSABLJANJA GASILCEV
ZA OPERATIVNO UPORABO
GASILSKIH VOZIL ZA GAŠENJE IN REŠEVANJE Z VIŠIN**

KAZALO

A SPLOŠNI DEL	3
1 IME PROGRAMA.....	3
2 UTEMELJITEV PROGRAMA.....	3
3 CILJNA SKUPINA	3
4 CILJI PROGRAMA.....	3
5 TRAJANJE PROGRAMA	4
6 OBVEZNI NAČINI PREVERJANJA IN OCENJEVANJA ZNANJA.....	4
7 POGOJI ZA VKLJUČITEV V PROGRAM	4
8 POGOJI ZA NAPREDOVANJE V PROGRAMU	5
9 POGOJI ZA USPEŠNO DOKONČANJE PROGRAMA	5
10 KAJ UDELEŽENEC PRIDOBI S PROGRAMOM	5
11 ORGANIZACIJA IZVEDBE PROGRAMA	5
12 POSEBNOSTI IZVEDBE PROGRAMA	6
13 IZOBRAZBA, ZNANJE, VEŠČINE IN DELOVNE IZKUŠNJE, KI JIH MORAJO IMETI IZVAJALCI PROGRAMA.....	7
14 VIDEZ LISTINE	7
15 AVTORJI PROGRAMA IN KATALOGOV	8
B POSEBNI DEL.....	9
16 PREDMETNIK.....	9
17 KATALOG ZNANJA	11
18 KONČNA DOLOČBA	15
Priloga: STROŠKI IZVEDBE PROGRAMA USPOSABLJANJA	16

A SPLOŠNI DEL

1 IME PROGRAMA

Program dopolnilnega usposabljanja gasilcev za operativno uporabo gasilskih vozil za gašenje in reševanje z višin (v nadaljnjem besedilu: program).

2 UTEMELJITEV PROGRAMA

Gasilci pri gašenju požarov in reševanju ljudi ter njihovega premoženja v višjih zgradbah uporabljajo različna gasilska vozila za gašenje in reševanje z višin (v nadaljnjem besedilu: ALK). Najpogosteje se za tako delo uporabljajo avtolestve s košaro, še posebej tiste s pregibnim zadnjim lestvenikom, ki omogočajo izvedbo večjega števila operativnih nalog.

Nekatere gasilske enote uporabljajo tudi druga gasilska vozila za gašenje in reševanje z višin, na primer gasilska zgibna ali teleskopska dvigala, gasilska vozila s cisterno in zgibnim oziroma teleskopskim dvigalom ter gasilska vozila s cisterno in avtolestvijo.

Gasilci, ki uporabljajo ALK za gašenje in reševanje z višin, morajo biti usposobljeni za njihovo varno in učinkovito uporabo. Znanje in veščine, pridobljene po tem programu, bodo udeleženci lahko povezovali s sorodnim, že pridobljenim znanjem, predvsem pri gašenju požarov v višjih nadstropjih in pri tehničnem reševanju z višin.

Prenova sedanjega programa je nujna zaradi razvoja in zakonodajnih, tehničnih ter organizacijskih sprememb na tem področju in uskladitve z metodologijo priprave izobraževalnih programov za zaščito, reševanje in pomoč.

3 CILJNA SKUPINA

Program je namenjen gasilcem v poklicnih in prostovoljnih gasilskih enotah, ki pri svojem delu uporabljajo ALK. Prednost pri izbiri bodo imeli udeleženci iz osrednjih gasilskih enot v občini, ki pri svojem operativnem delu uporabljajo ALK.

V program se po dogovoru z Izobraževalnim centrom za zaščito in reševanje RS (v nadaljnjem besedilu: ICZR RS) lahko vključijo tudi gasilci iz drugih držav, ki opravljajo podobne operativne naloge zaščite, reševanja in pomoči.

4 CILJI PROGRAMA

Cilji programa so udeleženca:

1) seznaniti:

- z ukrepi varnosti in zdravja pri delu z ALK,
- z različnimi vrstami in tipi ALK ter njihovimi sestavnimi deli,
- s fizikalnimi osnovami za zagotavljanje stabilnosti ALK,
- z osnovami pravil varne vožnje vozil s prednostjo v cestnem prometu,
- z mogočimi načini operativne uporabe ALK,

- z načini komunikacije in izdaje povelj pri uporabi ALK,
- z zasilnim načinom delovanja ALK,
- z osnovnim vzdrževanjem, kontrolnimi pregledi in čiščenjem ALK;

2) usposobiti za:

- varno in zdravo operativno uporabo ALK,
- izbiro primerne mesta ALK v gasilskem vlaku,
- postavitve ustreznega protinaletnega zavarovanja ALK,
- izbiro primerne postavitvene površine za ALK,
- izogibanje različnim oviram na tleh in v zraku,
- upravljanje z ALK v skrajnih položajih,
- gašenje požarov in prezračevanje objektov s pomočjo ALK,
- reševanje oseb z višin in z nižje ležečih območij s pomočjo ALK,
- varno izvajanje operativnega dela v košari ALK,
- varno izvajanje operativnega dela zunaj košare ALK,
- dviganje bremen s pomočjo ALK,
- postavitve umetne razsvetljave s pomočjo ALK,
- reševanje večjega števila oseb s pomočjo reševalnega mostu,
- upravljanje košare v zasilnem načinu delovanja ALK,
- čiščenje ALK.

5 TRAJANJE PROGRAMA

Usposabljanje po programu traja 18 pedagoških ur, od tega je šest ur namenjenih teoretičnemu delu in 12 ur praktičnemu usposabljanju.

Število ur, namenjenih posamezni učni vsebini, se pri izvajanju usposabljanja lahko prilagodi potrebam ciljne skupine, pri čemer se skupna količina ur ne sme zmanjšati ali povečati za več kot 25 odstotkov. Vodja programa vzroke in potrebe ter rešitve za prilagoditev izvedbe programa predstavi v načrtu izvedbe programa.

6 OBVEZNI NAČINI PREVERJANJA IN OCENJEVANJA ZNANJA

Vodja programa mora v uvodu v usposabljanje udeležencem predstaviti namen in cilje programa ter obseg in način preverjanja znanja.

Predavatelji in inštruktorji med usposabljanjem s postavljanjem vprašanj oziroma s pogovorom sproti preverjajo razumevanje snovi in znanje udeležencev, prav tako sproti preverjajo pravilno izvajanje posameznih vaj.

Ocenjevanje znanja ni predvideno.

7 POGOJI ZA VKLJUČITEV V PROGRAM

Pogoji za vključitev v program so:

- za poklicne gasilce uspešno opravljen program usposabljanja za pridobitev poklica gasilec,
- za prostovoljne gasilce najmanj čin gasilec in opravljena naslednja dopolnilna usposabljanja: tehnični reševalec, nosilec izolirnega dihalnega aparata in delo z motorno žago,

- zdravniško spričevalo za operativnega gasilca, ki opravlja najzahtevnejša opravila (nosilec izolirnega dihalnega aparata), skladno z določbami pravilnika, ki ureja zdravstvene preglede operativnih gasilcev; iz zdravstvene napotnice oziroma zdravniškega spričevala mora biti vidno, da je udeleženec sposoben tudi za opravljanje dela na višini.

Pogoja za vključitev gasilcev iz drugih držav sta:

- potrdilo o usposobljenosti za izvajanje gasilske službe, ki ga izda pooblaščen organ v državi, iz katere je udeleženec,
- potrdilo o zdravstveni sposobnosti za opravljanje gasilske službe in za opravljanje dela na višini, ki je veljavno v državi, iz katere je udeleženec.

8 POGOJI ZA NAPREDOVANJE V PROGRAMU

V programu niso predpisani pogoji za napredovanje.

9 POGOJI ZA USPEŠNO DOKONČANJE PROGRAMA

Pogoj za dokončanje programa je 100-odstotna udeležba na teoretičnem in praktičnem delu usposabljanja.

10 KAJ UDELEŽENEC PRIDOBI S PROGRAMOM

Udeleženec po uspešno zaključenem programu usposabljanja pridobi znanje in veščine, ki so potrebne za operativno uporabo gasilskih vozil za gašenje in reševanje z višin.

11 ORGANIZACIJA IZVEDBE PROGRAMA

Nosilec izvedbe programa je Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje (v nadaljnjem besedilu: URSZR). Izvajalec programa je Gasilska šola, ki deluje znotraj ICZR RS.

Optimalno število prijavljenih udeležencev na usposabljanje je 18, največje 20, najmanjše število prijav, da se program še izvede, pa je 14 udeležencev.

Usposabljanje je organizirano v obliki dvodnevnega tečaja. Prvi dan je namenjen teoretičnemu in praktičnemu delu, drugi dan pa le praktičnemu delu z ALK.

Usposabljanje poteka v učilnicah in na poligonu ICZR RS, kjer so zagotovljeni vsi potrebni nastanitveni in učni pogoji (visoka ruševina, stolp za reševanje z višin, potok, naravni bajer, ALK ...). Vodja programa lahko izjemoma z načrtom izvedbe programa predlaga tudi drugo, za izvedbo usposabljanja primerno lokacijo.

Pri teoretičnem delu usposabljanja naj predavatelji uporabljajo metode, oblike in sredstva za izobraževanje odraslih skladno s cilji programa. Teoretični del usposabljanja se lahko delno ali v celoti izjemoma izvede na daljavo.

Praktični del programa poteka pod vodstvom najmanj dveh inštruktorjev in ene osebe za tehnično podporo.

Pri izvedbi praktičnega dela programa je treba upoštevati in izvajati vse ukrepe in postopke za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu skladno z navodili za varno delo z ALK in zakonom, ki

ureja področje varnosti in zdravja pri delu. Udeleženec mora pred začetkom praktičnega dela programa podpisati izjavo o seznanitvi z osnovnimi ukrepi varnosti in zdravja pri delu pri uporabi ALK.

Udeleženci programa in predstavniki izvajalca programa pri praktičnem delu uporabljajo naslednjo osebno varovalno opremo:

- gasilsko dvodelno ognjevarno obleko (EN 469),
- gasilsko ognjevarno in zaščitno obutev (EN 15090),
- gasilske ognjevarne rokavice (EN 659),
- gasilske tehnične rokavice (EN 388),
- gasilsko čelado z vizirjem in ognjevarno zavesico za zaščito celega vratu (EN 443),
- gasilsko ognjevarno podkapo (dvoplastna, elastična odprtina za obraz),
- gasilsko ognjevarno podobleko (dolg rokav in dolge hlačnice).

Spisek osebne varovalne opreme lahko v skladu z načrtom izvedbe programa vodja programa ustrezno spremeni.

Osebno varovalno opremo za udeležence zagotovi pošiljatelj, za inštruktorje pa izvajalec programa.

Pri delu z motorno žago je potrebna dodatna zaščita proti urezu z motorno žago (obutev, hlače, narokavniki, čelada z mrežico in glušniki itn.).

Pravica in dolžnost vodje programa in inštruktorjev je, da skladno s svojo oceno izvajajo praktični del programa po postopkih in načinih za zagotavljanje najvišje stopnje varnosti in zdravja pri delu.

Stroške izvedbe usposabljanja udeležencev iz teritorialnih poklicnih gasilskih enot krije URSZR, stroške usposabljanja udeležencev iz teritorialnih prostovoljnih gasilskih enot pa URSZR in Gasilska zveza Slovenije oziroma enota, ki je udeleženca napotila na usposabljanje. Nadomestila za plačo, potne stroške, stroške prehrane in namestitve krije enota, ki udeleženca napoti na usposabljanje, ali udeleženci sami.

Gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije, ki morajo skladno s predpisi imeti organizirano gasilsko službo, krijejo udeležencem, ki jih napotijo na usposabljanje, vse stroške programa, nadomestilo za plačo, potne stroške, stroške prehrane in namestitve.

Udeleženci iz tujih gasilskih enot plačajo usposabljanje v celoti sami oziroma organizacija, ki jih napoti na usposabljanje. Po dogovoru lahko stroške izvedbe usposabljanja za te udeležence krije delno ali v celoti URSZR.

12 POSEBNOSTI IZVEDBE PROGRAMA

Prvi dan usposabljanja se izvede z vsemi udeleženci skupaj (14–20 udeležencev). Za drugi dan usposabljanja, ko potekajo le praktične vaje z ALK, se udeleženci zaradi posebnosti dela in omejenega števila ALK razdelijo v dva oddelka s po 7–10 udeleženci. Prvi oddelek praktične vaje izvede drugi dan usposabljanja, drugi oddelek pa tretji dan usposabljanja. Med posameznimi dnevi usposabljanja je lahko premor. Izvedba programa lahko traja od uvoda do zaključka usposabljanja največ sedem dni.

Program omogoča, da se lahko, če je treba (zaradi obnavljanja znanja, izvedbe praktičnih vaj), za že usposobljene gasilce po tem programu izvede dodatno izpopolnjevalno usposabljanje tudi

po posameznih vsebinskih sklopih. Vsebina in čas trajanja se prilagodita glede na potrebe konkretne ciljne skupine in morata biti vidna iz načrta izvedbe programa.

Pri izvedbi programa lahko udeleženci v dogovoru z vodjem programa uporabljajo tudi lastna gasilska vozila ALK, ki pa morajo biti tehnično brezhibna in z ustreznim veljavnim potrdilom o brezhibnosti pooblaščenega serviserja ALK. V tem primeru pošiljatelj zagotovi za ves čas uporabe ALK tudi svojega strojnika. Celotne stroške, ki nastanejo z uporabo lastne ALK na usposabljanju v ICZR RS (gorivo, strojnik, amortizacija, okvare, poškodbe itn.), nosi pošiljatelj oziroma lastnik ALK.

Učne vsebine, predpisane s tem programom, se lahko pri izvedbi usposabljanja prilagodijo glede na vrsto gasilskih vozil za gašenje in reševanje z višin oziroma potrebe ciljne skupine. Nabor vsebin mora biti viden iz načrta izvedbe programa.

Program se lahko smiselno uporablja za usposabljanje gasilcev iz drugih držav in inštruktorjev za tovrstno usposabljanje. Nabor vsebin se pripravi glede na njihove potrebe, tako da se teoretični in praktični del usposabljanja lahko skrajšata oziroma podaljšata, pri čemer se skupna količina ur ne sme zmanjšati ali povečati za več kot 25 odstotkov. Nabor vsebin mora biti viden iz načrta izvedbe programa.

13 IZOBRAZBA, ZNANJE, VEŠČINE IN DELOVNE IZKUŠNJE, KI JIH MORAJO IMETI IZVAJALCI PROGRAMA

Predavatelji morajo imeti praviloma najmanj višjo, inštruktorji pa najmanj srednjo izobrazbo.

Predavatelji in inštruktorji morajo imeti ustrezno andragoško znanje, pridobljeno na usposabljanju v ICZR RS ali na drugem primerljivem usposabljanju ter inštruktorske in predavateljske izkušnje s področja operativnih postopkov dela gašenja in reševanja z višin v ICZR RS.

14 VIDEZ LISTINE

Listina ima obliko potrdila, ki ga izda izvajalec usposabljanja.

Udeleženec, ki je opravil usposabljanje v celoti, dobi potrdilo o opravljenem programu (z imenom programa in datumom usposabljanja).

Udeleženec, ki se je udeležil usposabljanja, a ga ni opravil v celoti, dobi potrdilo o udeležbi na usposabljanju z opombo, da ni opravil vseh obveznosti po programu.

Udeleženec, ki se je po končanem usposabljanju po tem programu udeležil nadaljnjih izpopolnjevalnih usposabljanj oziroma urjenj, dobi potrdilo o opravljenem izpopolnjevalnem usposabljanju oziroma urjenju (z imenom programa oziroma urjenja, navedbo vsebin, časa trajanja ter z datumom usposabljanja oziroma urjenja).

Udeleženec, ki se je programa udeležil kot udeleženec iz druge države, ali inštruktor dobi potrdilo v skladu z načrtom izvedbe programa usposabljanja.

15 AVTORJI PROGRAMA IN KATALOGOV

Avtorji programa in katalogov so:

- Marko Zibelnik, Uprava RS za zaščito in reševanje,
- Aleš Cedilnik, Uprava RS za zaščito in reševanje,
- Robert Škrlj, Uprava RS za zaščito in reševanje,
- Matija Balant, Uprava RS za zaščito in reševanje,
- Tomaž Ažbe, zunanji strokovni sodelavec,
- Teo Brbre, zunanji strokovni sodelavec,
- Urban Hren, zunanji strokovni sodelavec,
- Franci Jurovič, zunanji strokovni sodelavec,
- Matej Kraner, zunanji strokovni sodelavec,
- Matjaž Merkužič, zunanji strokovni sodelavec,
- Primož Osojnik, zunanji strokovni sodelavec,
- Alan Pale, zunanji strokovni sodelavec,
- Andrej Perhavec, zunanji strokovni sodelavec,
- Denis Slavec, zunanji strokovni sodelavec,
- Boris Žnidarko, zunanji strokovni sodelavec.

B POSEBNI DEL

16 PREDMETNIK

Vsebine		Število pedagoških ur		
		P	V	Skupaj
Teoretični del		6	0	6
1.	Splošno o ALK: <ul style="list-style-type: none">– varnost in zdravje pri delu,– vrste in tipi ALK in njihovi sestavni deli,– stabilnost ALK,– pravila vožnje vozil s prednostjo v cestnem prometu,– mesto ALK v gasilskem vlakcu,– protinaletno zavarovanje ALK na kraju intervencije,– komunikacija, signaliziranje in povelja pri uporabi ALK,– zasilni način delovanja ALK,– osnovno vzdrževanje, kontrolni pregledi in čiščenje ALK.	3	0	3
2.	Postavitvene površine in ovire: <ul style="list-style-type: none">– postavitvene površine za ALK,– ovire na tleh in v zraku.	1	0	1
3.	Operativna uporaba ALK: <ul style="list-style-type: none">– gašenje požarov in prezračevanje objektov z ALK,– reševanje oseb z višin in z nižje ležečih območij z ALK,– izvajanje operativnega dela v košari ALK,– izvajanje operativnega dela zunaj košare ALK,– dviganje bremen s pomočjo ALK,– postavitve umetne razsvetljave s pomočjo ALK,– odstranitev košare ALK in reševanje večjega števila oseb s pomočjo reševalnega mostu,– programiranje gibanja košare ALK s pomočjo spominskih točk.	2	0	2
Praktični del		0	12	12
1.	Postavitvene površine za ALK. Stabilnost ALK, upravljanje ALK v skrajnih položajih. Delo z ALK v vetrovnih razmerah in dodatna stabilizacija ALK z vrvmi. Osnovno upravljanje in izogibanje različnim oviram na tleh in v zraku. Operativna uporaba ALK: <ul style="list-style-type: none">– odstranitev košare ALK in reševanje oseb s pomočjo reševalnega mostu,– postavitve umetne razsvetljave s pomočjo ALK,– programiranje gibanja košare ALK s pomočjo spominskih točk. Upravljanje košare v zasilnem načinu delovanja ALK. Čiščenje ALK.	0	3	3
2.	Operativna uporaba ALK: <ul style="list-style-type: none">– gašenje požarov in prezračevanje objektov z ALK,– reševanje oseb z višin in nižje ležečih območij z ALK,– dviganje bremen z ALK,	0	9	9

	– izvajanje operativnega dela v košari ALK, – izvajanje operativnega dela zunaj košare ALK.			
Skupaj (teoretični in praktični del)		6	12	18

Legenda:

P – predavanje

V – vaje

17 KATALOG ZNANJA

Katalog znanja za predmet vsebuje ime predmeta oziroma vsebine, predmetno specifične kompetence in operativne cilje. Operativni cilji določajo razmerje med informativnimi in formativnimi cilji.

Vsebina ali kompetenca	Informativni cilji (vsebina, teorije, modeli, strokovni standardi) Udeleženec:	Formativni cilji (veščine, metode, postopki, koncepti, strategije) Udeleženec:
Splošno o ALK		
Varnost in zdravje pri delu	našteje ukrepe varnosti in zdravja pri delu pri uporabi ALK: <ul style="list-style-type: none"> – osebna varovalna oprema, – navodila za uporabo ALK, – usposabljanje strojnikov in drugih uporabnikov ALK, – zadrževanje v delovnem in vplivnem območju ALK, – zdravstvena sposobnost uporabnika ALK, – nevarnost delovanja ALK v slabo prezračevanih prostorih, – delo v bližini električnih vodnikov in drugih ovir v zraku; 	pri delu z ALK izvaja naslednje ukrepe varnosti in zdravja pri delu: <ul style="list-style-type: none"> – uporablja osebno varovalno opremo, – izvaja varovanje pred padcem iz košare ALK, – upošteva navodila za uporabo ALK, – se izogiba zadrževanju v delovnem in vplivnem območju ALK, – uporablja ALK v dobro prezračevanem območju, – izogiba se električnim vodnikom in drugim oviram v zraku;
Vrste in tipi ALK ter njihovi sestavni deli	opiše: <ul style="list-style-type: none"> – različne tipe ALK (ALK, ALK z zgibnim lestvenikom, hidravlične teleskopske ploščadi, zgibne hidravlične teleskopske ploščadi, gasilska vozila s cisterno in zgibnim oziroma teleskopskim dvigalom, gasilska vozila s cisterno in avtolestvijo), – glavne dele ALK in njihov namen (podvozje, podporne noge – stabilizatorji, hidravlični sklopi, lestveniki, teleskopski del, košara, cevovodi in druga oprema, sistem nadzora stabilnosti, varnostni elementi, nastavek za nosila in nosila, 	

	<p>vodni monitor, nastavek za uporabo vrvne tehnike, prezračevalnika itn.),</p> <ul style="list-style-type: none"> – oznake ALK; <p>našteje:</p> <ul style="list-style-type: none"> – glavne dele ALK in njihov namen ter glavne značilnosti; 	
Stabilnost ALK	<p>opiše:</p> <ul style="list-style-type: none"> – fizikalne osnove stabilnosti ALK in pojme: masa, teža, sila, zaustavitvena sila, moment stabilnosti, moment prevrnitve, vrtilišče, gravitacija, stabilnost, nagib, tlak, osna obremenitev, tlačna trdnost, statična obremenitev, dinamična obremenitev ..., – pomen stabilizatorjev, njihove dolžine in velikosti, – načine varovanja ALK pred preobremenitvijo in prevrnitvijo, – diagram delovnega območja, nosilnosti in obremenjenosti ALK, – skrajne položaje delovanja ALK, – negativni učinek vetra in curka na stabilnost ALK; 	<ul style="list-style-type: none"> – uporablja diagram nosilnosti in območja delovanja ALK, – deluje v skrajnih položajih ALK, – preveri vetrovne razmere, – če je treba, zagotavlja dodatno stabilnost ALK v vetrovnih razmerah in pri gašenju;
Pravila vožnje vozil s prednostjo v cestnem prometu	<ul style="list-style-type: none"> – opiše osnovna pravila vožnje vozil s prednostjo v cestnem prometu; 	
Mesto ALK v gasilskem vlaku	<ul style="list-style-type: none"> – opiše mogoče načine umestitve ALK v gasilskem vlaku; 	<ul style="list-style-type: none"> – ustrezno uporablja ALK znotraj gasilskega vlaka;
Protinaletno zavarovanje ALK na kraju intervencije	<p>opiše:</p> <ul style="list-style-type: none"> – načine izvedbe protinaletnega zavarovanja ALK in drugih gasilskih vozil na kraju intervencije; 	<ul style="list-style-type: none"> – zavaruje ALK pred naletom drugih vozil v prometu;
Komunikacija, signaliziranje in povelja pri uporabi ALK	<p>opiše:</p> <ul style="list-style-type: none"> – načine komunikacije in povelja med vodjo intervencije, strojnikom ALK in uporabnikom ALK v 	<ul style="list-style-type: none"> – daje govorne, ročne in zvočne signale strojniku pri premikanju ALK, – daje in sprejema govorne, ročne in zvočne signale,

	<ul style="list-style-type: none"> košari, – govorne, ročne in zvočne signale za premik košare; 	<ul style="list-style-type: none"> potrebne pri premikanju košare ALK;
Zasilni način delovanja ALK	<ul style="list-style-type: none"> – opiše način upravljanja košare v zasilnem načinu delovanja ALK; 	<ul style="list-style-type: none"> – upravlja košaro ALK v zasilnem načinu delovanja ALK;
Osnovno vzdrževanje, kontrolni pregledi in čiščenje ALK	<ul style="list-style-type: none"> – opiše osnovno vzdrževanje in kontrolne preglede ALK; 	<ul style="list-style-type: none"> – izvede zunanje čiščenje ALK;
Postavitvene površine in ovire		
Postavitvene površine za ALK	<p>opiše in pojasni:</p> <ul style="list-style-type: none"> – tlačno trdnost najbolj pogostih materialov na postavitvenih površinah, – primere ustrezne in neustrezne postavitvene površine, – različne načine za povečanje trdnosti tal, – načine zavarovanja delovnega in vplivnega območja ALK z ustrezno signalizacijsko opremo, – standard SIST/DIN 14090:2005, ki ureja površine za gasilce na zemljišču; 	<p>izbere in uporabi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ustrezno postavitveno površino, – izogiba se kanalizacijskim jaškom, kinetam ipd., – postavitveno površino v ustrezni oddaljenosti od objekta glede na zahtevano višino posredovanja in vmesne ovire v zraku, – zavaruje delovno in vplivno območje ALK z ustrezno signalizacijsko opremo;
Ovire na tleh in v zraku	<p>opiše in pojasni:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nevarnosti električnih vodnikov v zraku in varnostne razdalje od neizoliranih nizko- ter visokonapetostnih električnih vodnikov, – varnostni postopek ob dotiku delov ALK z električnimi vodniki, – postopke izklopa električnih vodnikov; 	<ul style="list-style-type: none"> – ogleda in analizira stanje v zraku (električni in telefonski vodniki, balkoni, nadstreški itn.) in izbere najprimernejšo postavitveno površino za posredovanje z ALK, – upošteva varnostne razdalje in odmike od neizoliranih nizko- in visokonapetostnih električnih vodnikov, – upošteva minimalno varnostno razdaljo od vrtišča ALK do najbližje ovire (mimo vozeča in parkirana vozila, prometni znaki, objekti, balkoni ipd.), – izvede varnostni postopek ob dotiku z električnimi vodniki;
Operativna uporaba ALK		

<p>Gašenje požarov in prezračevanje objektov z ALK</p>	<p>našteje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ustrezne cevne armature za gašenje z ALK, <p>opiše:</p> <ul style="list-style-type: none"> - načine gašenja z ALK (namestitev in gašenje s pomočjo vodnega monitorja, gašenje s pomočjo ročnika iz košare ALK, priprava cevovoda prek ALK v objekt), - način uporabe prezračevalnika na košari ALK; 	<ul style="list-style-type: none"> - izračuna tlačne izgube v sistemu za gašenje z ALK, - gasi požar z ročnikom iz košare ALK, - gasi požar s pomočjo vodnega monitorja iz košare ALK, - gasi požar v objektu s cevjo, ki je napeljana po ALK, - prezračuje objekt s pomočjo prezračevalnika na košari ALK;
<p>Reševanje oseb z višin in z nižje ležečih območij z ALK</p>	<p>opiše:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postopke reševanja oseb po lestveniku ALK, - postopke reševanja oseb s pomočjo košare, - postopke reševanja oseb s pomočjo nosil, - postopke reševanja oseb s pomočjo vrvne tehnike; 	<p>rešuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osebe po lestveniku ALK, - osebe s pomočjo košare, - osebe s pomočjo nosil, - osebe s močjo vrvne tehnike;
<p>Izvajanje operativnega dela v košari ALK</p>	<p>opiše:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pogoje za varno izvajanje operativnih del v košari ALK; 	<p>izvede:</p> <ul style="list-style-type: none"> - samovarovanje v košari ALK, - operativna dela v košari ALK (delo z ročnim orodjem, delo s strojnimi napravami, na primer z motorno žago in rezalko, pokrivanje strehe itn.);
<p>Izvajanje operativnega dela zunaj košare ALK</p>	<p>opiše:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pogoje za varno izvajanje operativnih del zunaj košare ALK; 	<p>izvede:</p> <ul style="list-style-type: none"> - varovanje osebe zunaj košare ALK s pomočjo prilagodljive popkovine oziroma vrvne tehnike, - operativna dela zunaj košare ALK (delo z ročnim orodjem, delo s strojnimi napravami, na primer z motorno žago in rezalko, pokrivanje strehe itn.);
<p>Dviganje bremen z ALK</p>	<p>opiše:</p> <ul style="list-style-type: none"> - način in pogoje za dviganje bremen, - tehnične lastnosti in zahteve opreme za pritrjevanje 	<ul style="list-style-type: none"> - pri dviganju bremen upošteva diagram delovnega območja in nosilnosti ALK, - glede na maso in obliko

	bremen (škobci, verige, jeklene vrvi, nosilni trakovi itn.);	bremena izbira ustrezno opremo za pritrjevanje;
Postavitev umetne razsvetljave z ALK	– opiše način postavitve umetne razsvetljave s pomočjo ALK;	– izvede razsvetljavo območja intervencije z reflektorji, nameščenimi na ALK;
Odstranitev košare ALK in reševanje večjega števila oseb s pomočjo reševalnega mostu	– opiše način reševanja večjega števila oseb s pomočjo reševalnega mostu;	– odstrani košaro z ALK in dela brez nje, – rešuje večje število oseb s pomočjo reševalnega mostu;
Programiranje gibanja košare ALK s pomočjo spominskih točk	– spozna namen in način uporabe shranjenih spominskih točk pri gibanju košare ALK;	– izvede gibanje košare ALK s pomočjo shranjenih spominskih točk;
Praktični del	– spozna način izvedbe in potek gašenja in reševanja z višin z uporabo ALK.	– izvede operativne postopke gašenja in reševanja z višin z uporabo ALK.

18 KONČNA DOLOČBA

Ta program začne veljati z dnem podpisa.

Z uveljavitvijo tega programa preneha veljati Program dopolnilnega usposabljanja gasilcev za strojnika avtomehanskih lestev, št. 851-433/96 z dne 4. 12. 1996.

Mag. Matej Tonin
minister

Priloga: STROŠKI IZVEDBE PROGRAMA USPOSABLJANJA

Aktivnost, na katero se nanaša strošek	Znesek v EUR
Intelektualne storitve predavateljev, inštruktorjev, mentorjev in drugih strokovnih sodelavcev	1.889,60
Potni stroški predavateljev, inštruktorjev, mentorjev in drugih strokovnih sodelavcev	103,84
Avtorska dela in gradiva	280,00
Priprava učnega gradiva za udeležence	40,00
Zagotovitev prostorskih razmer	830,00
Zagotovitev tehničnih učnih sredstev in opreme	720,00
Storitve zunanjih izvajalcev in strokovnjakov	-
Zagotovitev varnosti in zdravja pri delu ter varstva pred požarom	20,00
Nezgodno zavarovanje udeležencev in zavarovanje odgovornosti	28,64
Logistična zagotovitev izobraževanja in usposabljanja (potrošni material)	36,00
Amortizacija tehničnih učnih sredstev in opreme	49,24
Skupaj stroški izvedbe:	4.007,32
Stroški izvedbe na udeleženca:	222,63